

Parken är fem hektar stor och indelad i fyra kvarter.

Stefan Wrang är arkeolog och medlem i föreningen Jöns Henrikssons Minne, som ligger bakom arbetet med restaureringen.

Prästgårdsparken med Karl XI:s stenar restaureras.

Sedan ett par år pågår upprustningen av parken.

Nu återfår parken

■ ÅTERSTÄLLS. Prästgårdsparken från 1600-talet rustas upp

ÖSTRA SALLERUP
Sakta men säkert återfår Prästgårdsparken i Östra Sallerup sin forna glans. Parken, med den säregna kungahyllningen Karl XI:s stenar, rustas upp bit för bit.

Den danske prästen Jöns Henriksson lät bygga en storslagen parkanläggning nära kyrkan i Östra Sallerup på 1600-talet. Efter hans död 1689 växte parken igen och föll mer eller mindre i glömska.

Det var först 300 år senare som folk i bygden åter började intressera sig för den vid det laget rejält förfallna parkanläggningen.

Föreningen Jöns Henrikssons Minne bildades och medlemmarna började i slutet av 1990-talet röja upp i området.

Arbetet har nyligen tagit ny fart. Sedan ett par år pågår den hittills mest genomgripande upprustningen i parken.

Ett stort antal träd har huggits ner för att öka ljusinsläppet och förbättra sikten. Kanalerna är ny-

rensade efter att ha varit igenmyllade och nya broar och spänger har byggts för att göra det lättare för besökare att ta sig fram i området.

Sakta håller Prästgårdsparken på att återfå sin forna glans.

Detta tack vare ett stort ideellt engagemang från Jöns Henrikssons Minne och med hjälp av bidrag från länsstyrelsen.

– Vi följer den åtgärdsplan som togs fram 2009 av Regionmuseet på läns-

styrelsens uppdrag. Det känns skönt att ha den i ryggen så att vi vet att vi gör rätt, säger Göran Börjesson, ordförande i Jöns Henrikssons Minne.

Några av eldsjälarna i föreningen tar med SkD på en promenad i parken.

Turen går från kungahyllningen i parkens sydvästra del – där utlagda stenar på marken bildar de latinska orden "Carolvs XI Monarcha Sveciae" – till stensättningen i form av en kompassros i sydost

DET HÄR SÄTTER VERKLIGEN FANTASIN I RÖRELSE.

och fiskdammarna och Lustholmen i norr. Det är just stenformationerna som gör parken så spek-

Byggdes för att skydda byn

Prästgårdsparken byggdes efter prästen Jöns Henrikssons idéer i en tid när de svensk-danska kriget pågick, skriver Jöns Henrikssons Minne på sin hemsida på Internet, www.karlxistenar.se. Rikstantikvarieämbetet klassar parken som kulturminne med riskintresse.

Parken är fem hektar stor och indelad i fyra kvarter. Karl XI:s stenar är en stenformation i ett av kvartererna och bildar

de latinska orden CAROLVS XI MONARCHA SVECIAE. "Detta var ett ovanligt sätt att hylla den nye svenske kungen Karl XI", skriver Jöns Henrikssons Minne.

"När parken anlades under 1600-talets senare del skulle Skåne försvenskas och enligt en muntlig sägen har den södra delen en svensk och en dansk sida. Prästen Jöns Henriksson använde parken för att skydda byn från förstörelse.

När svenskarna kom visades kungahyllningen upp och när danskarna kom visades stensättningarna som enligt samma sägen hade namn efter danska hjältar", skriver föreningen på sin hemsida. På 1990-talet påbörjadens restaureringen av parken. Då ordnades det även ett volontärläger med internationella deltagare som gjorde fältstudier och upprustningsinsatser i parken.
Källa: www.karlxistenar.se

Föreningen Jöns Henriksson Minne, med ordföranden Göran Börjesson, Ann-Sofie Haraldsson, Eva Grip och Stefan Wrang håller i trädarna.

FOTO: JONAS KARLSSON

Ann-Sofie Haraldsson och Stefan Wrang i Jöns Henrikssons Minne promenerar över en av de nya broarna över kanalerna i parken.

Föreningen Jöns Henriksson Minne, med Ann-Sofie Haraldsson och Eva Grip håller i trädarna kring restaureringen.

sin gamla glans

takulär och att den klassas som riksintresse, förklarar Eva Grip, medlem i Jöns Henrikssons Minne och projektledare för landsbygdsutvecklingsprojektet Hotspot Kölleröd.

- **Det här** sätter verkligen fantasin rörelse. Det handlar om vardagslivet i denna bygden på 1600-talet, men mitt i alltihop möter man också en enorm uppfinningsrikedom, säger Eva Grip.

Prästgårdsparken har ett stort kulturhistoriskt

värde, enligt Stefan Wrang, arkeolog och styrelseledamot i Jöns Henrikssons Minne. Det finns bara ett fåtal bevarade renäsansparker i hela Europa.

- **Den har** varit orörd nästan sedan tillkomsttiden, till skillnad från många andra parker, och det gör att det är en kulturlämning som nästan saknar mot-svarighet. Det är verkligen något att vara stolt över. Parken har också blivit allt mer känd, tack var en effektiv marknadsföring, sä-

ger Stefan Wrang.

Renoveringen fortsätter nästa år. Nya bidragsansökningar har skickats in till länsstyrelsen och planeringen är redan i full gång för arbetet som ska göras.

- **Det finns** alltid saker att rensa och plocka bort, till exempel att rensa fram och synliggöra installationerna runt stenarna.

- Nästa steg är att fortsätta rensningen av fångst-diket vid fiskdammarna och röja upp kanalerna.

Tanken är även att området ska handikappanpassas. Det ska finnas permanenta spänger och gångbroar och bänkar att sitta på, fortsätter Stefan Wrang.

När blir arbetet klart?

- Klara blir vi nog aldrig. Det här är ett löpande arbete och det kommer till nya saker hela tiden, säger Ann-Sofie Haraldsson, sekreterare i föreningen.

JONAS KARLSSON text
jonas.karlsson@skd.se
0704-14 26 15